

PARAG RAFIN

ince sırları

MEB MÜFREDATINA UYGUN

YENİ NESİL SORULAR

AKILLI TAHTA UYUMLU

VIDEO ÇÖZÜMLÜ

LGS
SINAVLARINA
HAZIRLIK

8

OSMAN ÇALIŞKAN

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Paragrafta Konu-Ana Düşünce	5
-----------------------------------	---

Mavi Test Bölümü

Test - 1	9
Test - 2	11
Test - 3	13
Test - 4	15
Test - 5	17
Test - 6	19
Test - 7	21
Test - 8	23
Test - 9	25
Test - 10	27
Test - 11	29
Test - 12	31
Test - 13	33
Test - 14	35
Test - 15	37
Test - 16	39
Test - 17	41
Test - 18	43
Test - 19	45
Test - 20	47

2. BÖLÜM

Paragrafta Yapı	49
-----------------------	----

Mavi Test Bölümü

Test - 1	55
Test - 2	57
Test - 3	59
Test - 4	61
Test - 5	63
Test - 6	65
Test - 7	67
Test - 8	69
Test - 9	71
Test - 10	73
Test - 11	75
Test - 12	77
Test - 13	79
Test - 14	81
Test - 15	83
Test - 16	85
Test - 17	87
Test - 18	89

3. BÖLÜM

Paragrafta Yardımcı Düşünce	91
-----------------------------------	----

Mavi Test Bölümü

Test - 1	93
Test - 2	95
Test - 3	97
Test - 4	99
Test - 5	101
Test - 6	103
Test - 7	105
Test - 8	107
Test - 9	109
Test - 10	111
Test - 11	113
Test - 12	115

4. BÖLÜM

Paragrafta Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi	
---	--

Geliştirme Yolları	117
--------------------------	-----

Mavi Test Bölümü

Test - 1	121
Test - 2	123
Test - 3	125
Test - 4	127
Test - 5	129
Test - 6	131

5. BÖLÜM

Anlam Özel	133
------------------	-----

Turuncu Testler

Test - 1	134
Test - 2	137
Test - 3	140
Test - 4	143
Test - 5	146
Test - 6	149
Test - 7	152

Eflatun Testler

Test - 1	156
Test - 2	159
Test - 3	162
Test - 4	165
Test - 5	168
Test - 6	171
Test - 7	174

PARAGRAF

Bir duyguyu, düşüncüyü, biçimsel yönden, anlam ve anlatım özellikleri bakımından belirten veya tamamlayan cümleler topluluğuna **paragraf** denir.

AKLINDA OLSUN

MEB'in "Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri" biriminin hazırladığı soru kalıplarında çoğunlukla paragraf veya parça kelimesinin yerine "**metin**" kelimesi tercih edilmektedir.

BAŞKA YERDE YOK

- ◆ **Metin**, bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan sözcüklerin bütünüdür; dille değişik düzeylerde iletişim kurmanın aracıdır. Metnin niteliğini, anlatma ve anlaşmanın amacı belirler.
- ◆ Metinler, gerçeklikle ilişkilerine, işlevlerine ve yazılış amaçlarına göre genel olarak **öğretici metinler** ve **sanatsal (edebî) metinler** olarak ikiye ayrılır.
- ◆ **Metin** sözcüğünün karşılığı olan "text" sözcüğünün kökeni latince'dir. Latince'de "textus texere" sözcüğü, "dokumak, örmek (kumaş, örgü) anlamlarına gelmektedir.
- ◆ **Metnin oluşumunda** sesten paragrafa dil birimleri kullanılır. Metinde cümlelerin anlamsal bir bağlantı kurularak sıralanmasından paragraflar oluşur. Bir paragraftan diğerine geçerken dil, düşünce ve anlam birliği sağlanır. Metinde paragraflar anlatılan konunun boyutuna göre uzunluk ya da kısalık gösterir. Paragrafların bir araya gelmesinden de bir metin (makale, fıkra, söyleşi, deneme, hikâye, roman vb.) oluşur.

Paragrafta Konu

- ◆ Bir paragrafta (parçada, metinde) ele alınan düşünce, olay veya durum, üzerinde konuşulan şey, bahis demektir.
- ◆ Paragrafta "Yazar **ne anlatıyor? Neden söz ediyor?**" sorularının cevabı konuyu verir.

Örnek

Bir çiçek, açtığı bahçeyle bir bütündür. Bunun gibi, yazarın ürettiği eser de yaşadığı toplumdan ayrı düşünülemez. Çiçeğin bahçenin suyundan, toprağından beslendiği gibi yazar da içinde bulunduğu toplumun sevinçlerinden, acılarından, bütün yaşantısından beslenir. Bu, yazar için olağan bir durumdur.

Açıklama

Bu metnin konusu "sanatçı-toplum ilişkisi"dir.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEK

Ticarette kâr ve zarar hanesi diye bir terim kullanılır. Bunu bir an için dilimize de uyarlamaya çalışalım. Dilimizde ne gibi kazançlarımız, ne gibi kayıplarımız olduğu araştırılmaya değer. Bu dil yüzyıllar boyunca nasıl örülmüş, çağın şartlarına göre ne gibi dönüşümleri gerçekleştirmiş ve bir ara nasıl çözülmüş, daha sonra kendini nasıl yenilemiş, özleşmiş, tekrar yabancılaşmaya başlamış? "Emgek" kelimesinden "zahmet"e, "eziyet"e ve son olarak "emek"e nasıl dönülmüş? "Takat"tan "dayanma gücü"ne, "başarım"a, ardından "performans"a nasıl geçilmiş?

Bu metnin konusuyla ilgili seçenekler şunlardır:

- A) Dilimizin gelişim ve değişim süreci
- B) Dilimizdeki yabancılaşmanın nedenleri
- C) Dilimizin kazanç hanesine yazılan kelimeler
- D) Dilimizde karşılığı olmayan kelimeler

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

ÇÖZÜM

Bu seçeneklerden doğru olanını belirlemek için yukarıdaki metinde geçen “Dilimizde ne gibi kazançlarımız, ne gibi kayıplarımız olduğu - Bu dil yüzyıllar boyunca nasıl örülmüş- sonra kendini nasıl yenilemiş, özleşmiş” gibi anahtar sözler dikkate alındığında metnin konusu “**Dilimizin gelişim ve değişim süreci**” ifadesidir.

ÇÖZÜMLÜ ETKİNLİK

Masalını, ninnisini dinlemeden uyumayan, sokaktan eve girmeyen çocuklarımızın dünyası değişti. Kendimize ait özelliklerimiz teker teker yok olmaya, hayat pınarlarımız kurumaya başladı. Çünkü teknolojinin nimeti olan yığınla alet hayatımızdaki yerini çoktan aldı. Bilgisayar fareleri, televizyon kumandaları çocukların emziği gibi. Ne yapsak da çocuklarımızı yeniden masallarla, sokaktaki oyunlarla, doğayla buluştursak?

- A) Çocuk oyunlarının yok olması
- B) Teknolojinin çocukların hayatına etkisi
- C) Masallara gereken önemin verilmemesi
- D) Elektronik aletlerin çeşitliliği

Yukarıda verilen ifadelerden metnin konusunun ne olduğunu aşağıda boş bırakılan yere yazınız.

ÇÖZÜM

Metinde “Çünkü teknolojinin nimeti olan yığınla alet hayatımızdaki yerini çoktan aldı. Bilgisayar fareleri, televizyon kumandaları çocukların emziği gibi” ifadelerle teknolojinin çocuklar üzerindeki etkisi konusu işlenmektedir. Buna göre metnin konusu “**Teknolojinin çocukların hayatına etkisi**”dir.

Paragrafta Ana Düşünce

- ♦ Bir metnin temeli olan **asıl görüş, ana fikir**, okura verilmek istenen ileti, mesajdır.
- ♦ Ana düşünce, **yazarın konuyu işleyiş** ya da konuya yaklaşma biçimi olarak da tanımlanabilir.
- ♦ Ana düşünce metnin bütününe kapsayıcı nitelik taşır.
- ♦ Ana düşünce, metnin içinde -başta, sonda, ortada- bir cümle hâlinde bulunabileceği gibi, metnin bütününden yorumla da çıkarılabilir.
- ♦ Metinde “**kısaca, böylece, demek ki, o hâlde, bana göre, kanımca, önemli olan, dolayısıyla**” gibi ifadeler okuru, ana düşünceye götürür.

Örnek

Ben, herkesin alışkın olmadığı farklı bir evde büyüdüm. Babam ve ağabeyim profesyonelce olmasa da resimle ilgileniyorlardı. Dayım da odasında sürekli bir şeyler yazardı. Yani evin içinde resim, kitap, dergi hep vardı. Böyle bir havayı soluyunca insan kendiliğinden sanata ilgi duyuyor. Dolayısıyla birçok sanat dalına olan ilgim, eğitimimin evde başlamış olmasından kaynaklanıyor. Çünkü insan, evinde ne görüyorsa onu yapıyor. Ben de yaşama, yıllardır bir ressamın, yazarın gözüyle bakıyorum.

Açıklama

Bu metinde yazar, çevresinin etkisiyle sanata ilgi duyduğunu ve iyi yettiğini anlatmaktadır. Buna göre metnin ana düşüncesi “İnsanın yetişmesinde, yakın çevre önemli bir etkidir.” yargısıdır.

POZİTİF BİLGİ TRANSFERİ

Metinde ana düşünce sorularında “**metinde ya-
kınılan durum, anlatılmak, vurgulanmak, asıl
anlatılmak istenen düşünce, ilişkilendirilebilir,
değinilmiştir, yargıların hangisine ulaşılabilir**”
şeklinde soru kalıpları da kullanılmaktadır.

PARAGRAFTA KONU - ANA DÜŞÜNCE

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEK

Bir köpek, ağzında bir kemikle nehrin kenarında duruyormuş. Birden sudaki yansımaları fark etmiş. O köpeğin de ağzında bir kemik varmış. Üstelik kendi ağzındaki kemikten daha büyükmüş. Köpek ağzındaki kemiği bırakıp hemen suya atlamış ancak azgın sulara neredeyse boğuluyormuş. Canını zor kurtarmış köpek, kıyıya çıktığında ne kemik kalmış ne de kemiğin yansıması.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen

- A) Sahip olduklarıyla yetinmeyen, elindekini de kaybeder.
- B) Kararsız kişiler, giriştikleri işlerde başarısız olurlar.
- C) Söz dinlemeyenlerin başı dertten kurtulmaz.
- D) Maceraya atılmak her zaman ilgi çekicidir.

seçeneklerinden hangisi olabilir?

ÇÖZÜM

Doğru cevaba ulaşmak için yukarıdaki metinde (parçada, paragrafta) “Üstelik kendi ağzındaki kemikten daha büyükmüş. Köpek ağzındaki kemiği bırakıp hemen suya atlamış.” gibi anahtar sözler belirlendiğinde **asıl anlatılmak istenen** “**Sahip olduklarıyla yetinmeyen, elindekini de kaybeder.**” yargısıdır.

• ETKİNLİK •

Paraya ihtiyacı olan bir işçiye günlük ücretini verip bir kuyuyu açtırabilirsiniz. Bu işi gayreti ölçüsünde yapar. Bir müddet sonra aynı işçiye yine günlük ücretini vererek kuyuyu doldurmasını söylerseniz onu da yapar. Aynı adamdan kuyuyu tekrar açmasını isteyecek olursanız biraz canının sıkıldığını fark edersiniz. Ne çare ki para almak için bu işe katlanacaktır. Fakat kuyuyu açtıktan sonra tekrar doldurmasını söylerseniz o muhtaç adam bütün ihtiyacına rağmen bu işi bırakır. Karnını doyurmak, çoluk çocuğunu geçindirmek pahasına da olsa bu amaçsız işe devam etmeyecektir.

Bu metinde asıl anlatılmak istenenle ilgili olarak aşağıda verilen yargılardan doğru olanların karşısına (D), yanlış olanların karşısına (Y) yazınız.

	D	Y
1. İnsanlar yetenekleri ölçüsünde iş yaparlar.		
2. Bireyler kendi düşünceleri doğrultusunda çalışırlar.		
3. İnsanlar yaptıkları işlerin bir maksadı olsun isterler.		
4. Bireyler aynı işi tekrarlamaktan hoşlanmazlar.		

CEVAPLAR: 1-Y - 2Y - 3D - 4Y

MAVİ TEST BÖLÜMÜ

- ✓ BU BÖLÜMDE YER ALAN TESTLERİ (MAVİ TEST-ÖĞRENİYORUM VE MAVİ TEST-PEKİŞTİRİYORUM) SÜRE TUTMADAN ÇÖZMENİZ, SİZİN İÇİN DAHA FAYDALI OLABİLİR.
- ✓ “MAVİ TEST-SINAVDAYIM” İÇİN SİZE ÖNERİLEN SÜRE 8-10 DAKİKADIR.
- ✓ MAVİ TESTLER AĞIRLIKLIL OLARAK 2018 VE SONRASI LGS BENZERİ SORULARDAN OLUŞMAKTADIR.

UYARI-YORUM

Metin veya Paragraf Sorularının Çözümünde Dikkat Edilmesi Gerekenler:

- ➡ Metin sorularına soru kalıbı dikkatli okunarak başlanmalıdır.
- ➡ Metinde (parçada, paragrafta) önemli görülen ve özellikle tekrar edilen sözcüklerin altı çizilmelidir.
- ➡ Soru kalıbında altı çizili bir söz varsa özellikle dikkat edilmelidir.
- ➡ “Konu - Ana Düşünce” sorularında metnin giriş ve sonuç bölümleri bilinçli bir yaklaşımla okunmalıdır.

ÖĞRENİYORUM

1. Bir şairin gerçek yaşamda, şiirlerinde çizdiği portrenin tam tersi bir kişiliğe sahip olduğunu öğrenince hayal kırıklığı yaşarız. Bu, sanatçıya olan bakışımızın yanlışlığındandır. Çünkü okurken, dinlerken, seyrederken karşımızda yalnızca eser vardır, kalıcı olan tek şey de o olacaktır. Eser gerçekten değerliyse onun taşıdığı güzelliği gölgeleyecek durumdan kaçınılmalıdır.

Bu metinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okur, bir eseri değerlendirirken sanatçının kişiliğine değil eserine odaklanmalıdır.
- B) Nitelikli bir eser, daha ilk sayfalarından itibaren kendini belli eder.
- C) Yaşam gerçeklerinin sanat eserinde bütün yönleriyle yansıtılması çok zordur.
- D) Kimi sanatçılar, kişilik özelliklerine eserlerinde yer vermeyi birincil hedef olarak görür.

2. Yazıp çizdiklerimiz, yaptığımız konuşmalar, görüşmeler, bazen okuduğumuz bir mektup... Bunlar yazdıklarımıza yansımaz sanırız. Oysa hepsi bir yerlerden sızar. Kim bilir ne zamandı, değerli bir yazar arkadaşım: “Bir yazı üzerine çalışırken o süreçte okuduğumuz kitapları keşke belirtsek.” demişti. Önce pek kavrayamamıştım, okuduklarımızın yazdıklarımıza etkilerini, yansısışlarını. Farkında olalım olmayalım, yazış serüvenini kavramak açısından, arkadaşımın ne kadar önemli bir şey söylediğini sonraları anladım.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazar okuduklarına yapıtında bilinçli ya da bilinçsiz olarak mutlaka yer verir.
- B) Yazar, yapıtını oluştururken gerçeklerden yola çıkmalıdır.
- C) Yazar, çok geniş bir kaynaktan beslenirse nitelikli yapıtlar oluşturabilir.
- D) Bir yazarın yapıtını oluşturma sürecini tam olarak anlamak kolay değildir.

3. Bugün edebiyatımızda eleştiriye özenen birçok insan var. Bunların kendilerince bir değer taşıdıkları da söylenebilir. Ancak bunların içinde eseri, sanatçının kişiliğinden ayrı olarak bir estetik düzeyde ele alabileni çok azdır. Eleştirmenlerin bir bölümü, dostluğu ve kıskançlığı eleştiriye sokan, eleştiriye hiç anlamamış kitap tanıtıcısıdır. Eserleri bile doğru dürüst anlayamayan, onların belirgin özelliklerini bulup öne çıkaramayan bu yazarlara eleştirmen değil, olsa olsa tanıtıcı demek gerekir. Bu da bir iştir ama eleştiri bu değildir.

Bu metinde yazarın asıl eleştirdiği durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştirmen olmak isteyenlerin sayısının her geçen gün artması
- B) Eleştirilerin çoğunun sanat dünyasında olumsuz etkiler bırakması
- C) Kimi eleştirmenlerin eleştiri niteliklerinden uzak yazılar kaleme alması
- D) Eleştiriye özgü ilkelerin belirgin olmayışı

4. Öğrencilere öykü okuma alışkanlığı kazandırabilmek için yayımlanmış bütün öykü kitaplarını almak hem zordur hem de çözüm değildir. Bu durumun en kestirme çözüm yolu, özel olarak hazırlanmış öykü seçkileridir. Seçkiler, pek çok öykü örneğini bir araya getirdiği için öğrencilerin farklı öykülere tek kitap üzerinden ulaşmasına imkân sağlamaktadır. Bu imkânı değerlendiren öğrenciler, öykü okuma alışkanlığını kazanmış olacaktır.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrencilere öykü okuma alışkanlığı kazandırmanın faydaları
- B) Öğrencilerin düş gücünü geliştirecek öykülerin dil özellikleri
- C) Öğrencilere öykü okuma alışkanlığı kazandırmada seçkilerin önemi
- D) Seçkilerin oluşturulmasında vurgulanması gereken özellikler

5. BÖLÜM

ANLAM ÖZEL

TURUNCU TESTLER

- ✓ BU BÖLÜMDE YER ALAN TURUNCU TESTLERİ SÜRE TUTARAK ÇÖZMEK SİZİN İÇİN DAHA FAYDALI OLABİLİR.
- ✓ BU TESTLERİ ÇÖZERKEN SÜRE TUTMAK İSTERSENİZ HER BİR TEST İÇİN SİZE ÖNERİLEN SÜRE 12-14 DAKİKADIR.
- ✓ BU BÖLÜMDEKİ SORULAR ÖZELLİKLE 2018 VE SONRASI LGS BENZERİ SORULARDAN OLUŞMAKTADIR.

✓ BU TEST İÇİN SİZE ÖNERİLEN SÜRE 12-14 DAKİKADIR.

1. Edebî metinlerin, içinde (I) - - - - bir tarihî dönem vardır. Edebî metinler, bu dönemin özelliklerini taşır. Kimi eserler konusunu doğrudan tarihî (II) - - - - alır. Bu tür eserler tarih bilimine kaynaklık eder. Örneğin Kemal Tahir'in Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu anlattığı "Devlet Ana" romanına tarih bilimi kaynaklık etmişken 8. yy.da yazılan "Göktürk Yazıtları" adlı edebî eser, (III) - - - -.

Bu parçada numaralanmış boşluklara düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) oluştuğu	olaylardan	tarih bilimine kaynaklık etmiştir
B) bulunduğu	kurumlardan	farklı konuları işlemiştir
C) yaşadığı	durumlardan	değişik isimlere yer vermiştir
D) çok yakın	sorunlardan	Türk tarihini öne çıkarmıştır

2. "Sitem Taşları" her şeyden önce bir şairin şiire ve hakiki hayata (gerçek yaşama) nasıl yaklaşabileceğini

I
ortaya koyan (açıklayan) bir kitap olarak tanımlanabilir.

II
Bu noktada dikkat çeken (fark edilen) ilk özellik,
III

şairin kitap boyunca andığı isimler (övdüğü yazarlar),
IV

yaptığı göndermeler ve alıntılardığı bölümlerle ilgilidir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı yay ayaç (I) içinde verilen açıklama ile uyusmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Türk edebiyatının seçkin romancılarından olan sanatçının son romanı eleştirmenler tarafından diğer romanları kadar beğenilmedi.

Bu cümleye göre

- I. Sanatçı önemli bir romancıdır.
II. Sanatçının diğer romanları başarılıdır.
III. Sanatçının son romanı çok satmayacaktır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III

4. Yapay zekâlı robotlar, insan hayatını kolaylaştırmak, ürün verimliliği ve kalitesini arttırmak için geliştiriliyor. Artık yapay zekâlı robotlar veri analizi yöntemi sayesinde insanlar gibi öğrenme yeteneğine sahipler. Böylelikle değişen yaşam koşullarımıza uyum sağlayabiliyor ve kendi becerilerini geliştirebiliyorlar. Yapay zekâlı robotların her geçen gün daha fazla şey öğreniyor olsalar da insan usuna erişebilmeleri şu an için imkânsız. Bu durum toplum için tehlike oluşturmayacakları anlamına gelmiyor.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle aşağıdakilerden hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) İnsan aklının seviyesine ulaşmalarının olanaksız olmasına
B) Zekâlarını kullanma bakımından insanlarla denk görülmelerine
C) İnsanlar gibi beceri göstermelerinin bir zamana bağlı olmasına
D) Yaşam koşullarını kendi başlarına belirleme yeteneklerine

EFLATUN TESTLER

- ✓ BU BÖLÜMDE YER ALAN EFLATUN TESTLERİ SÜRE TUTARAK ÇÖZMEK SİZİN İÇİN DAHA FAYDALI OLABİLİR.
- ✓ BU TESTLERİ ÇÖZERKEN SÜRE TUTMAK İSTERSENİZ HER BİR TEST İÇİN SİZE ÖNERİLEN SÜRE 12-14 DAKİKADIR.
- ✓ BU BÖLÜMDEKİ SORULAR ÖZELLİKLE 2018 VE SONRASI LGS BENZERİ SORULARDAN OLUŞMAKTADIR.

✓ BU TEST İÇİN SİZE ÖNERİLEN SÜRE 12-14 DAKİKADIR.

1 - 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

İyi bir romanın ne olduğunu söylemek kolay değildir. Buna karşılık kötü romanlar hemen hemen aynı modele uyar. Aynı kalıptan çıkmış nesnelere benzer. Onlarda bulunan her şey hoşla gitmek için, şaşırtmak için, duygulandırmak ve okuyanı sarsmak içindir. Eski sözcükler, yerel deyişler, bol bol benzetme, gereksiz büyümlü sözler... Bir imgeler dünyasıdır bu romanlar ama imge her şey değildir.

1. Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi kötü romanların özelliklerinden biri değildir?

- A) Nesnel konuları işlemeleri
- B) Bir yenilik, farklılık sunmamaları
- C) Düşsel öğelere bolca yer vermeleri
- D) Birbirleriyle aynı özellikleri taşımaları

2. Bu metinde söz edilen kötü romanlarla ilgili

- I. Popüler özellikleri ağır basan metinlerdir.
- II. Orijinal ve kalıcı niteliklere sahip eserlerdir.
- III. İmgeli söyleyişlerin olmadığı, didaktik yönü öne çıkan yapıtlardır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

3. Şairin bu şiirleri, okuyanı kültürle donatıyor; düşünsel anlamda geliştiriyor ve şiir okumanın tadına var-
dırıyor. Onu günlük yaşamın sıkıntılarından kurtararak ona güzellikler dünyasında soluk aldırıyor. Yazdıklarıyla insanın yüzüne bir güzellik aynası tutuyor, kişinin o aynada güzellikleri görmesini sağlıyor.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi şairin şiirleriyle okura kazandırdıkları arasında gösterilemez?

- A) Yaşamın telaşından uzaklaştırarak rahatlatmak
- B) Bilgi vererek katkı sağlamak
- C) İnsanlarda toplumsal duyarlık oluşturmak
- D) Kişiyi olumlu duygularıyla yüz yüze getirmek

4. Anıların insanlar için en unutulmaz olanları, şüphesiz çocukluk hatıralarıdır. Her istediğimiz şeye ulaştığımız çocukluk cenneti! Bu yeşil cennete sevgi duymamız, çocuklukla birlikte bütün bu imkânlar dünyasını ebedî olarak kaybetmemizden ileri gelir. Günlerimiz buruk bir çehre aldıkça bu sevgi derin bir hasrete dönüşür. Sanatçıların, çoğu zaman çocukluk dünyasına sığınmaları bu yüzden-
dir.

Bu metne göre sanatçıların çocukluk anılarına yer vermesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) O dönemleri tekrar yaşama hazzı vermesi
- B) Çocukluk anılarına sığınarak yaşamdaki sıkıntılardan uzaklaşmak istemesi
- C) Okurların yapıtlarına daha çok ilgi göstereceğine inanması
- D) Çocukluk hatıralarının hayatlarında, unutulmayacak bir yere sahip olması

SINAVDAYIM

5. Kimi yazarlar vardır ki yaşadıkları dönemde söylediklerini sanki bütün zamanlara söylemiştir. Sophokles böyle uzun soluklu bir yazar. Antigone onun diğer oyunlarından çok farklı ve neredeyse bir gezgin gibi dünyanın tüm tiyatrolarında dolaşmış ve defalarca oynanmış. Oyunu yaşadığımız coğrafyayla olan şu yakınlıklarından hareketle sahnelemeye karar verdik: Karadeniz'i Ege'ye bağlayan Bosphorus'tan (Boğaziçi) ve iki kardeş denizin varlığından söz ediliyor. Boğaz'ın kuzeyindeki Kyani kayalıklarından, Karadeniz sahilindeki Midye kasabasından, Trakya'dan, Küçük Asya hükümdarı Tantalos'un kızı Danea'nın Manisa'daki Spylos (Sipil) Dağı'ndaki taşlaşmış bedenini betimleyen Ağlayan Kaya'dan...

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklama B) Benzetme
C) Karşılaştırma D) Tartışma

6. (I) Düzenlenen sanatsal etkinliklerde, edebiyat toplantılarında şiir sanatına hiç yer verilmiyor. (II) En basit yazım kurallarını bile bilmeyenlerin yazdığı sözde şiirler ortalığı kaplamış görünüyor. (III) Meydan, ahbap çavuş ilişkileriyle, sayfa başına para ödeyip antoloji ya da kitaplarda boy gösteren sözde şairlerden geçilmiyor. (IV) Ne yazık ki iyi yayınevleri de sözde şairlerin eserlerine prim veriyor.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır.

- A) I B) II C) III D) IV

7. Sanatçı öykülerinin konularını yaşamın sivri

noktalarından almıyor; günlük yaşamın en tatsız,

II III

en silik olayları üzerine kuruyor öykülerini.

IV

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Bu kitap, Türkiye'nin son elli yıllık tarihinin bir bölümünü âdeta büyüteç altına alıp inceliyor.

Bu cümlede altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Son makalesinde geleneksel Türk tiyatrosunu tüm ayrıntılarıyla ele almış.
B) Yıllar önce basılan eserini, yeni bölümlerle zenginleştirerek genişletti.
C) Dergi kısa zamanda hazırlandığı için konular genel hatlarıyla ele alınmış.
D) Yapıtlarında konu olarak seçtiği tarihi olayları abartıya kaçmadan işlerdi.

9. (I) Hayatının bir bütün olarak ele alındığı kitap, yazarın doğup büyüdüğü çevreyle başlıyor. (II) Daha sonra yazarın ilk eğitimi, Almanya'daki öğrenimi ve yurda dönüşü anlatılıyor. (III) Sanatçının yurda döndükten sonra yapıtlarını nasıl ve hangi şartlarda oluşturduğuna yer veriliyor. (IV) Kitabın sonuna ayrıca yazarın ilk defa yayımlanan bir mektubu ve bir hikâyesi eklenmiş. (V) Yazarın acılar içinde yaşadığı aşkının da ele alındığı kitapta bazen duygusal bazen mizahi bir söyleyiş göze çarpıyor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi sözü edilen kitabın hem içeriği hem de anlatımıyla ilgilidir?

- A) I B) II C) III D) IV

10. (I) Sanat, bireyleri ve onların yaşamını yansıtmaz. (II) O kadar ki vermeye çalıştığı, yansıttığı yaşam, özelde tek bir insanın yaşamı da olsa genelde insanlığın yaşamıdır. (III) Kimi zaman bir yapıtta anlatılan kişilerin yakın çevremizdeki insanlar ya da çevremizde yaşanmış olaylar zinciri olduğunu düşünürüz. (IV) Bu düşünce, o yapıtı okuyan herkes için geçerlidir. (V) Demek ki yazarın ortaya koyduğu kahramanlarda hepimizden bir parçanın olması, sanatın evrensel olma niteliğiyle ilgilidir.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir "çıkarım" söz konusudur?

- A) II B) III C) IV D) V

11. (I) Eleştiri, özgür ortamlarda bağımsız bir şekilde yapılan değerlendirmelerdir. (II) Oysa bizde böyle bir ortam olmadığı için eleştiriden söz edemeyiz. (III) Gelin görün ki bizde eleştirmenden değerlendirme değil, hep övgü beklenir. (IV) Hâlbuki eleştirinin temelini nesnel değerlendirme oluşturur.

Bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle tanımsal bir nitelik taşımaktadır.
B) II. cümlede eleştirinin gelişmemesinin gerekçesine yer verilmiştir.
C) III. cümlede eleştirmenlerin hep öznel eleştiri yaptığından söz ediliyor.
D) IV. cümlede gerçek eleştirinin nasıl olması gerektiği ile ilgili bilgiler veriliyor.

12. ----, Bu iyi, bu kötü demek değildir eleştiri, kesinlikle. "Akıcı, sözcükler iyi kullanılmış." gibi klişe, yüzeysel sözler söylemek, "Bunlar toplumsal, bunlar değil." gibi kısır bir içerik çözümlemesi yapmak, yazınsal bir metin için haksızlık olacaktır. Bir eleştirmenin amacı öncelikle yazarı ve metni anlamak, metnin biçim ve içerik yapısını betimleyebilmektir. Buna yönelik çözümlemeyi olabildiğince nesnel yapmak, yazınsal eleştirinin bilimsel bir uğraşa dönüşmesini sağlayacaktır. Bundan dolayı klişe ifadeler, eleştiride olmamalıdır.

Bu metnin başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eleştirilerde basmakalıp yargılardan kaçınılmalıdır
B) Eleştiri, diğer yazınsal türlerden ayrı düşünülemez
C) Eleştiri, bir yapıtın olumsuz yönlerini ele almak değildir
D) Yazın dünyasında eleştiri önemli bir işleve sahiptir

1 - 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Kimi zaman sanat dünyasına üstün yetenekli şairler gelir, ağırlıklarını koyar; arkasından kendi anlayışlarını herkese dayatmaya başlarlar. Onlardan önce yazılmış şiirler; eskimiş, günü geçmiş, çöpe atılacak şeylerdir. Birileri, geleneği sürdürmeyi ya da kendi değişik yolunda ilerlemeyi yeğlerse “Bugün şiir öyle yazılmıyor.” derler. Oysa şiir herhangi bir anlayışa bağlı olmayan bir yazınsal türdür.

1. Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şairleri, şiirlerini nasıl yazacakları konusunda yönlendirmenin yanlış olduğu
- B) Şiirin her dönemde öteki yazınsal türlerden üstünlüğünü koruduğu
- C) Geçmiş yıllarda yazılan başarılı şiirlerin günümüzde yoğun bir ilgi gördüğü
- D) Şiir alanında ancak yetkin şairlerin yenilik yapabileceği

2. Bu metinden hareketle yetenekli şairlerle ilgili

- I. Kendi yaklaşımlarını öne çıkaran bir tutum içindedirler.
- II. Geleneksel şiir anlayışına mesafeli durmaktadırlar.
- III. Şiirle ilgili farklı görüşlere hoşgörüyü yaklaşmaktadırlar.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

B T.8.3.18.

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III

- 3.** (I) Dünya edebiyat tarihinde mektup türünün ilk örnekleri, İlk Çağ'da Mezopotamya'da ve eski Mısır'da görülür. (II) Kil tabletlere ve papirüslere yazılmış parçalardır bunlar. (III) Batı'da ise mektup türü 16. yüzyılda yaygınlaşmış ve yazın dünyasında yer almaya başlamıştır. (IV) Sanatçıların yapıtlarında görmediğimiz birçok yönünü mektuplarında yakalarız. (V) Doğal, içten itiraflarını, kendilerini gizlemedikleri mektuplarda okur ve bu duruma şaşıırırız. (VI) Onların sanat yaşamının dışında kalanlarına da mektuplar aracılığıyla tanık oluruz.

Bu metin iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V

- 4.** Kendinizi başarıya koşullandırın, kusursuz olmak istediğinizi kendinize daima anımsatın; ardından başarı kendiliğinden gelir. Âdeta cam bir kavanozun içindeymişçesine üçüncü kişilerin gözüyle kendinize bakın, nesnel olun. Bakalım daha önce hiç dikkat etmediğiniz eksik bir yönünüz var mı? Varsa bunu düzeltmek için harekete geçin. Birçok insan kendine o kadar alışmıştır ki ilerlemek için gereken yolları bir türlü göremez. Siz bu yanılgıya düşmeyin.

Bu metnin yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Kişinin kendini eleştirmesi, yapıcı ve yararlı bir davranıştır.
- B) İnsan, her koşulda haklı olduğunu anlatmaktan geri durmamalıdır.
- C) Başkasının gözüyle kendine bakabilen biri, yanlışlarını görebilir.
- D) Hatalarından ders alan kişiler başarılı olabilir.

5. “Eskici”deki kahramanlar, yazarımızın diğer hikâyelerindeki şahıslardan biraz farklı. Önceki yapıtlarında şahıslar “toplumu temsil eden bireyler” durumundaydı ancak bu şahısların hikâyede açık seçik birer tip, kanlı canlı insanlar olarak belirdiklerini söylemek biraz zordu. Ancak “Eskici”deki kahramanlar böyle değil. Her şahıs, okura hem fiziksel hem de ruhsal bütün özellikleriyle çok yakın; sanki kahramanların nefes alıp vermelerini bile duyabiliyorsunuz.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Betimleme
C) Tanık gösterme
B) Öyküleme
D) Karşılaştırma

6. O; bir çocukta, bir yaşlıda kısaca her şeyde toplumsallığa açılan bir kapı buluyor. Çevresinde gördüğü hemen her aksaklık, onda toplumsal yaralarımızı örten perdeleri çekip atma isteği uyandırıyor.

Bu metinde altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumu geliştirecek çalışmalar yapmak
B) Toplumsal sorunları çözmek
C) Toplumsal sorunları açığa çıkarmak
D) Toplumun isteklerini dikkate almak

7. (I) Ünlü sanatçının şiir, roman ve denemelerinin kaynağı yaşamdır. (II) Yaşamla kurduğu bağ, onun toplumla iç içe olmasını sağlıyor. (III) O, bir gerçeği sanatçı duyarlığıyla kurgulayıp topluma yol göstermeyi amaçlıyor. (IV) Bütün eserlerini yaşamın gerçeklerinden çıkararak yazıyor. (V) Böylece okurun belleğinde gerçeğin çarpıcılığı, derin izler bırakıyor.

Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II
C) II ve III
B) I ve IV
D) III ve V

8. (I) Çok önemli bir ölçüdür şu zaman. (II) Edebiyat ve sanat adamlarını er geç yerli yerine koymada şaşmaz bir ustalığı var onun. (III) Bunlardan bazıları daha yaşarken ölüvermişler, bazıları da sonradan yok olup gitmişlerdir. (IV) Gerçi sağlam değer taşıyan yazarların da arada bir gözlerden kaybolduğu görülmemiş bir durum değildir. (V) Ama bunlar, eninde sonunda yeniden hayata döner ve aramıza karışırlar.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Hele hak etmedikleri hâlde üne kavuşanlardan hiçbiri onun elinden kurtulamaz.” **cümlesi getirilebilir?**

- A) II
B) III
C) IV
D) V

SINAVDAYIM

9. (I) Endüstriyel tarım modeli uygulamalarının, köyden kente göçün hem önemli bir sebebi hem de doğal bir sonucu olduğu bilinen bir gerçektir. (II) Endüstriyel tarım modelleri, savaşlar sonrasındaki dönemlerde insanlığı açlıktan kurtarmayı biraz da olsa başarmıştı. (III) Ancak bu modeller, nüfusun önemli bir kesiminin fakir olduğu dünya coğrafyalarındaki kitlelerin problemlerini hâlâ çözemedi. (IV) Ayrıca bu üretim metotları, kimyasal ürünlerin gelişigüzel kullanımı sebebiyle dünyamızın dayanma sınırlarını zorlayan en önemli etkenler arasında yer alıyor.

Endüstriyel tarımın anlatıldığı bu metinde numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede toplumsal hayatta nüfus hareketlerine neden olduğu belirtiliyor.
B) II. cümlede yararı üzerinde duruluyor.
C) III. cümlede yetersiz kaldığı durumlarda neler yapılması gerektiğinden söz ediliyor.
D) IV. cümlede neden olduğu birtakım olumsuzluklar anlatılıyor.

10. (I) Fıkra, gazetelerde yer alan, güncel olayları konu edinen bir yazı türüdür. (II) Siyasi, sosyal, sanatsal ve ekonomik konularla ilgili olabilir fıkralar. (III) Bu konuların ilginç yönleri anlatıldığından, fıkralar çok okunur. (IV) Fıkra yazarlığı, ülkemize özgü ve değişik bir meslek alanıdır. (V) Yoksa yabancı ülkelerde bir gazeteye her gün yazı veren yazar bulamazsınız. (VI) Ama ülkemizdeki herhangi bir gazetede bile her gün yazan hem de birden çok yazar görebilirsiniz.

Bu metin iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V

11. Bazı yazarlarımız vardır, gerçekleri olduğu gibi görmezler; bu gerçeklere kendi kötümserlik ve umutsuzluklarının, güçsüzlüklerinin içinden bakarlar. Yaşamın zorlukları karşısında ---- bu kişiler, insanların rahatı ve aydınlık bir geleceği için ----. Bunun yanında onlara karşı çıkan, en çetin şartlarda bile daha iyi bir dünya için çalışmanın mümkün olduğuna inanan, ---- sanatçılar da vardır elbette.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) geri çekilen - ellerini taşın altına koyarlar - başı dik olan
B) içe kapanan - kılını bile kıpırdatmazlar - umutsuzluğa düşmeyen
C) dünyadan elini eteğini çeken - gayret göstermezler - gönül koyan
D) pes eden - kendilerini feda ederler - ununu ele-yip eleğini asmış olan

12. Beş yıldır çok iyi bir klasik müzik dinleyicisiyim. Resmime de bunun çok büyük katkısı olduğunu görüyorum. Grafik tasarımlarına da tutkunluğum sürüyor son dönemde. Moda dergilerindeki figürlerle de ilgileniyorum. Birbirinden farklı bütün bu alanların bende oluşturduğu ruh durumu, resimlere olumlu biçimde yansıyor.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Son dönemde resimleriniz nelerden besleniyor?
B) Ne zamandır resimle uğraşıyorsunuz?
C) Müziğin resme katkısına inanıyor musunuz?
D) Resimde klasik bir anlayışa mı sahipsiniz?